

Barbora Řepková, *Architekt Richard Ferdinand Podzemný - meziválečná tvorba*

Oponentský posudek

Ve své bakalářské práci se Barbora Řepková věnovala vynikající stavbě pražského architekta Richarda Podzemného - jeho plaveckému stadionu v Praze-Podolí z šedesátých let 20. století. Výtah z tohoto textu pak v roce 2019 publikovala v časopisu *Umění*, což je u bakalářských prací značně neobvyklé a dokládá to vysokou kvalitu autorčina badatelského výkonu. Když se pak zamýšlela, jak ve svých výzkumech pokračovat v práci magisterské, rozhodla se, a to nepochybně v konzultacích s jejím školitelem doc. Richardem Biegelem, zaměřit se na ranější období tvorby architekta Podzemného a zpracovat jeho dílo z dvacátých a třicátých let formou ucelené monografie. Předem musím konstatovat, že se jí podařilo napsat magisterskou práci velmi hodnotnou; text, jaký si zaslouží nejvyšší ocenění. Kladla si v něm důležité otázky a nacházela na ně přesvědčivé odpovědi. Zvláštní zájem si v její práci zaslouží výklady o tom, co je to kontext, co pro architekta znamená jeho školení, jak se na výsledcích jeho studia podepsal učitel, jaký byl charakter jeho školy, pozoruhodné jsou však i její úvahy o krizi či vyčerpání funkcionalismu v druhé polovině třicátých let, jimiž její magisterská práce končí. Druhou silnou stránku textu Barbory Řepkové představují její analytické popisy Podzemného projektů a staveb, ve kterých autorka bere v úvahu všechny aspekty, jaké architekt musel vyřešit, od funkce a dispozice přes konstrukci až po vnější stylovou formu jeho prací. Jak úseky textu, které se zabývají teoretičtějšími otázkami, tak i tyto popisy jsou výborně stylizované, a to často ve složitých a z 99 procent obratně zkonstruovaných souvětích. Všechny tyto kvality autorčiny práce mě vedou k tomu, abych pro ni navrhnul známku 1.

Zavánělo by to však skrytým přezíráním jejích velkých hodnot, kdybych zamlčel i ty stránky magisterské práce Barbory Řepkové, jaké se mi zdají být trochu problematičtější.

Má nejdůležitější výtku se týká její koncepce. Ta má už z letného pohledu zjevnou vadu v nesouslednosti zpracovaného materiálu. Životopis Richarda Podzemného autorka dovedla až po architektův odchod ze života, výklady o architektuře končí v pozdních třicátých letech, ale nikoliv s koncem Podzemného funkcionalistické tvorby (to by v práci musela být i vila v Čisovicích a rodinné domy v Čimicích), obrazová příloha pak sahá až někam k roku 1941 a zahrnuje i ty architektovy projekty a stavby, jaké autorčin text podrobněji neanalyzuje. Kdyby Barbora Řepková pomýšlela na publikování své magisterské práce, musela by tuto nesouslednost nějak vyřešit.

Musela by se však vyrovnat i s druhým, možná závažnějším problémem. Ten spočívá v určité nerovnováze jejích výborných teoretičtějších výkladů na jedné a analytických popisů na druhé straně. Popisů je prostě příliš mnoho, zatímco pasáží zamýšlejících se nad teoretickými problémy málo. Opakují, že tyto popisy jsou výborné, ale jejich množství autorčinu práci zneprístupňuje pro běžného čtenáře.

K dalším spornějším momentům se už vyjádřím jen heslovitě.

s. 16, poznámka 35: špatné datování;

s. 20-22: snad by si zasloužilo otevřít téma napětí mezi architekty Podzemným, Tenzerem a Hilským v šedesátých a dalších letech. Tenzer Podzemnému vytýkal, že si přivlastňuje zásluhy o nemocnici v Motole a chová se jako velký šéf, Hilský zase od něj sklídl kritiku za touhu po vysokých politických funkcích;

s. 26: Ladislav Žák vyučoval nejen na dřevařské škole v Chrudimi, ale i v Olomouci;

s. 20: Ludvík Kysela je tu asi zaměněn za svého bratra Františka;

s. 20 a jinde: myslím, že autorka mluví příliš přezíravě o vědeckém funkcionalismu. Při obhajobě by měla zdůvodnit, proč to dělá.

s. 68: k funkcionalistickým vilám s vysokou halou by bylo dobré zařadit i druhou vilu architekta Josefa Místeckého v Poličné u Valašského Meziříčí z roku 1937, už proto, že to byl Podzemného první učitel.

Velice oceňuji, že se autorka rozhodla použít v magisterské práci normu časopisu *Umění*, přestože k ní má námitky, ale tomuto použití škodí nedůslednost u kurzív. Kurzívou musejí být provedeny všechny názvy časopisů a knih, nejen v poznámkách a výběru z literatury, ale i v hlavním textu a u opakujících se údajů v poznámkovém aparátu. Konečně k autorčině češtině: je velmi dobrá, potřebuje však ještě vylepšit interpunkci, v jednom případě i psaní i/y (první slovo na s. 99). Špatnou stavbu má i složité souvětí na s. 104, začínající slovy "Skutečnost, že...".

Téměř všechny tyto mé připomínky mají hnidopišský charakter. Kvality autorčiny práce totiž naprosto převažují nad několika těmito drobnými chybami. Plně ji doporučuji k obhajobě a navrhuji 1.

prof. PhDr. Rostislav Švácha, CSc., v Praze 27. 8. 2021